

D. L. L.

Eni Kivimäen

Suomen suhteesta

P. M.

Amerikan matkasta.

Launtaisen keskustelun ja ehdotuksen johdos-
ta aikomani Amerikan matkan tekemisestä jo ensi vuoden alussa,
pyydän opinto- ja matkasuunnitelmistani esittää seuraavan:

Rockefeller Foundation myönsi minulle viime
heinäkuussa 2 800 dollaria voidakseni tehdä kuuden kuukauden
matkan Amerikkaan ja saattaakseni päätökseen tutkimukseni
sotakorvauskysymyksestä englanninkielisenä. Olen sen jälkeen
kuitenkin muuttanut suunnitelmäni sikäli, että pitäisin elo-
kuuta sopivampana lähtöaikana. Siten välttäisin kuumimman
ajan (mistä esim. Leppo ja Pipping ovat kärsineet). Mutta
ennen kaikkea saisin siten aikaa teokseni valmistamiseen Suo-
messa niin pitkälle kuin mahdollista. Lukuvuoden kestäessä
voin siihen käyttää vain rajoitetun ajan, sillä minulla on
nykyisin esim. seminaarissani yli 30 osanottajaa, joiden esi-
telmät pitää ohjata, aineista ja laudaturkirjoituksista neu-
votella ja ne tarkastaa, puhumatta luennoista, tenteistä yms.
sekä pienen ja suuren konsistorin ja tiedekunnan istunnoista.
Kesällä minulle jäisi 2 kuukautta työrauhaa ennen lähtöäni.

Näin matkan järjestäen minun tarvitsisi matkalla
käyttää vain osan ajasta sotakorvauskysymyksen tutkimiseen.
En voi sitä kuitenkaan kokonaan kotimaassa suorittaa, koska
tarkoitukseni on käsitellä tähän kysymykseen liittyviä monia
teoreettisia probleemoja, mutta siihen ei täällä ole tyhjentä-
vää kirjallisuutta.

Loppuosan ja ehkä suuremman osan matkastani voisin näin menetelleen käyttää muulla sopivalla tavalla, esim. rahakysymyksiä käsittelevien luentojeni kehittämiseen, silmämääränä myöhempi julkaisu, sekä tietenkin oloihin ja henki- löihin tutustumiseen.

Mitä matkani rahalliseen puoleen tulee, ei Rockefellerin apuraha riitä muuta kuin suoranaisiin matka- ja oleskelukustannuksiin. Kun menetän yliopiston palkkani käytännöllisesti katsoen kokonaan viransijaiselle, ei matkani ole mahdollinen ilman sellaista rahallista tukea, jolla perheeni tulee toimeen ja verot saan maksuun.

Tämä puoli järjestyisi, jos ehdotuksen mukaisesti lähtisin matkalle jo vuoden alussa, edellyttäen että pankki sinä aikana maksaisi ~~professorin virastapalkan~~ pankkatulon ja pankin johtokunnan jäsenen ja professorin virasta saamani palkkatulon välisen erotuksen. Se on nykyisin n. 20 000 mk. ennakkoveron pidätyksen jälkeen (tätä kirjoittaessani minulla ei ole käsillä tarkkoja numeroita), mutta se kasvaisi, kun menettäisin suurimman osan professorin palkkaani. Edellä esittämistä syistä olisi mielestäni kuitenkin paljon tarkoituksemukaisempaa lähteä matkalle, kun olen esitöissäni valmiimpi Rockefellerin kanssa olen nimenomaan sopinut, että työni koskee sotakorvauskysymystä.

Esitän vielä harkittavaksi, olisiko jommalla-kummalla seuraavista vaihtoehtoista toteutumismahdollisuuksia:

a) Lähten matkalle kesäkuussa ja palaan joulukuussa. Nykyinen sopimukseni Suomen Pankin kanssa jatkuisi vuoden loppuun;

Kuinka Pippin
on leppo jänne
Tämä matkani

b) Sopimukseni Suomen Pankin kanssa päättyy elokuun lopussa. Lähdän matkalle elokuussa. Pankki myöntää toimeentulolleni riittävän apurahan, voidakseni olla matkalla puolisen vuotta.

Katson näitä matkasuunnitelmia tietenkin omasta subjektivisesta näkökulmasta. Johtokunnan asia on ottaa huomioon Suomen Pankin ja yleinen etu. Voitaisiin ehkä perustella ehdotetun tuen myöntämistä kohtuussyillä palveltuani pankkia ja välillä valtiovarainministeriötä 8 18 vuotta. Viime vuosina pankista nostamani rahallinen korvaus ei ole ollut kovin suuri, jos siitä vähennetään verot. Paljon suurempiarvoista on minulle ollut työhuoneen ja tutkimuslaitoksen tarjoamat mahdollisuudet sekä jatkuva yhteys johtokuntaa ja muuhun pankin toimintaan.

Itselläni on lisäksi varma vakaumus, että suunnitellulla tutkimustyöllä on maankin kannalta merkitystä ja että sille anomani tuki on siihen verrattuna vähäinen. Tällaiseen tutkimustyöhön kiinnitetään muualla maailmassa huomiota, kuten olen mm. nähnyt englanninkielisistä kirjoituksistani saamista lukuisista kiittäväistä lausunnoista. Nimeni ei myöskään ole ehkä aivan tuntematon tieteellisessä maailmassa. Esitänkin lopuksi otteen parista äskettäin saamastani kirjeestä.

Professori J.B.Condliffe, joka monena vuotena julkaisi kansainliiton taloudellisia katsauksia ja on nyt Californian yliopistossa, kirjoittaa 1.11.48 päivätyssä kirjeeseensä: "It is good to hear from you again and to know that

you are still working with your accustomed skill. - - I have read your reprint with interest and appreciation. - - Not so long ago I re-read your book on the British balance of payments & I have cited it in a text-book which I am now preparing for the printer."

London School of Economicsin rehtori, sir Alexander Carr Saunders, kutsuu 21.10.48 päivätyssä kirjeessä minut koulunsa vieraaksi ensi tai sitä seuraavana vuonna: "We should be very glad to hear from you whether there is a likelihood that you would be free to spend a period at the School in the next year or two". Tämän kutsun noudattamiseen on paremmat mahdollisuudet, jos sitä ennen olen tehnyt Amerikan matkan.

Pyydän anteeksi tätä liian pitkäksi paisunutta muistiota.

15. 11. 1948.

O. Suurianto